

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 56 0 P 066950 24 Rev
Sarajevo, 07.11.2024. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija Senada Mulabdića, kao predsjednika vijeća, Gorana Nezirovića i Sanje Jaramaz-Dedić, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužiteljice M.T. iz J., koju zastupaju punomoćnici Haris Hakalović i Milenko Krčum, advokati iz Mostara, protiv tuženog JKP „Standard“ d.o.o. Konjic, kojeg zastupa punomoćnik Vedran Greda, advokat iz Konjica, radi poništenja odluke, utvrđenja diskriminacije i naknade štete, vrijednost spora 5.000,00 KM, odlučujući o reviziji tužiteljice protiv presude Kantonalnog suda u Mostaru broj: 56 0 P 066950 21 Gž od 14.03.2024. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 07.11.2024. godine donio je

P R E S U D U

Revizija se djelimično usvaja, drugostepena presuda ukida u pogledu odluke o tužbenim zahtjevima za utvrđenje diskriminacije, naknadu nematerijalne štete zbog diskriminacije i poništenje odluke tuženog broj 02-865/20 od 23.06.2020. godine o poništenju dijela javnog oglasa za prijem radnika u radni odnos, kao i u pogledu odluke o troškovima parničnog postupka, i u tom dijelu predmet vraća drugostepenom sudu na ponovno suđenje.

U preostalom dijelu revizija se odbija.

O troškovima postupka u povodu revizije odlučit će se u konačnoj odluci.

O b r a z l o ž e n j e

Stavom prvim izreke prvostepene presude Općinskog suda u Konjicu broj: 56 0 P 066950 20 P od 08.10.2021. godine poništena je odluka tuženog broj 02-318/20 od 07.02.2020. godine o prijemu J.K. u radni odnos na neodređeno vrijeme.

Stavom drugim izreke prvostepene presude odbijen je tužbeni zahtjev u dijelu kojim je tužiteljica tražila da se utvrdi da je tuženi povrijedio pravo tužiteljice na jednako postupanje i to favorizovanjem kandidata J.K. po osnovu njegovih neformalnih veza sa zakonskim zastupnikom tuženog, te da se obaveže tuženi da joj na ime naknade nematerijalne štete isplati iznos od 4.500,00 KM i naknadi troškove parničnog postupka sa pripadajućom zakonskom zateznom kamatom.

Stavom trećim izreke prvostepene presude odbačen je tužbeni zahtjev tužiteljice u dijelu kojim je tražila da se poništi odluka tuženog broj 02-865/20 od 23.06.2020. godine o poništenju dijela javnog oglasa za prijem radnika u radni odnos te da se obaveže tuženi da sa tužiteljicom, kao najuspješnijim rangiranim kandidatom, zaključi ugovor o radu na neodređeno vrijeme za radno mjesto referent za radne odnose.

Stavom četvrtim izreke prvostepene presude naloženo je tužiteljici da tuženom nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 1.123,20 KM.

Drugostepenom presudom Kantonalnog suda u Mostaru broj: 56 0 P 066950 21 Gž od 14.03.2024. godine žalba tužiteljice je odbijena kao neosnovana i prvostepena presuda u pobijanom dijelu potvrđena.

Protiv drugostepene presude reviziju je blagovremeno izjavila tužiteljica i to zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, sa prijedlogom da se revizija usvoji, pobijana presuda ukine i predmet vrati drugostepenom sudu na ponovno suđenje.

Tuženi nije podnio odgovor na reviziju.

Ispitujući pobijanu presudu u granicama propisanim odredbom člana 241. stav 1. Zakona o parničnom postupku¹ (u daljem tekstu ZPP), ovaj revizijski sud je odlučio:

Revizija je djelimično osnovana.

Relevantno činjenično stanje drugostepeni sud je rezimirao na slijedeći način:

Odlukom od 25.12.2019. godine tuženi je raspisao javni oglas za prijem radnika u radni odnos, između ostalog, i za radno mjesto „referent za radne odnose“ na neodređeno vrijeme.

Navedenim javnim oglasom kao posebni uslov za radno mjesto „referent za radne odnose“ propisana je visoka stručna sprema pravnog smjera te jedna godina radnog iskustva.

U vrijeme raspisivanja javnog oglasa i prijave na oglas tužiteljica i J.K. su radili kod tuženog po osnovu ugovora o djelu. Na javni oglas se prijavilo 11 kandidata. Nakon provedenog pismenog i usmenog ispita nadležna komisija je sačinila listu uspješnih kandidata, koju je zajedno sa izvještajem o provedenom postupku dostavila direktoru na odlučivanje. Prema toj rang listi tužiteljica je imala isti broj bodova kao i kandidat J.K. Tuženi je dana 07.02.2020. godine donio odluku o prijemu u radni odnos na neodređeno vrijeme kandidata J.K., uz obrazloženje da isti ispunjava opšte i posebne uslove i da se na rang listi nalazi na poziciji 1A, dok se tužiteljica nalazi na poziciji 1B, pri čemu kandidat J.K. ima prioritet jer je dostavio uvjerenje da je u toku rata bio pripadnik Oružanih snaga Bosne i Hercegovine.

Tužiteljica je protiv navedene odluke blagovremeno izjavila prigovor Nadzornom odboru tuženog, navodeći da izabrani kandidat ne ispunjava posebne uslove iz oglasa jer nema traženo radno iskustvo. Nadzorni odbor nije odlučio o prigovoru te je dana 23.03.2020. godine dostavio tužiteljici obavještenje kojim ju je obavijestio da povodom njenog prigovora „nije donesena kvalificirana odluka“ te je uputio tužiteljicu da zaštitu svojih prava ostvaruje kod nadležnog suda. Direktor tuženog nije sa izabranim kandidatom zaključio ugovor o radu jer Nadzorni odbor nije donio odluku povodom prigovora tužiteljice, te je svojom odlukom od 23.06.2020. godine poništio javni oglas za prijem radnika u radni odnos na radno mjesto „referent za radne odnose“.

---

¹ “Službene novine F BiH“ broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15

Odlukom o izmjenama i dopunama Pravilnika o radu tuženog od 01.06.2020. godine formirano je radno mjesto pomoćnika direktora za pravne poslove, na koje je raspoređen J.K..

Odluku o odbijanju tužbenog zahtjeva drugostepeni sud je zasnovao na slijedećim pravnim zaključcima:

- da je prvostepeni sud pravilno primijenio odredbe člana 2. stav 1. i člana 15. stav 1. Zakona o zabrani diskriminacije BiH² (u daljem tekstu: ZZD BiH), jer je osnovano zaključio da tužiteljica nije dokazala činjenice na kojima se sa pretežnom vjerovatnoćom mogao utemeljiti zaključak o postojanju diskriminacije u oblasti zapošljavanja;
- da tužiteljica nije učinila vjerovatnim različit tretman u ostvarivanju prava na zaposlenje jer iz sadržaja izvedenih dokaza proizilazi da niti jedan kandidat po raspisanom javnom oglasu nije primljen u radni odnos;
- da u konkretnom slučaju nije došlo do sklapanja ugovora o radu po raspisanom javnom oglasu, pa da je izostala posljedica na koju se poziva tužiteljica i da je stoga u konkretnom slučaju izostala štetna posljedica;
- da Nadzorni odbor tuženog nije donio odluku o prigovoru tužiteljice te da je na nepravilnost bodovanja kandidata tuženika ukazala i nadležna inspekcija, pa je poslodavac u skladu sa zakonskim ovlaštenjima poništio javni oglas svojom odlukom od 23.06.2020. godine;
- da odluka o poništenju javnog oglasa za popunjavanje radnog mjesta referent za pravne odnose ne daje osnova za zaključak o postojanju diskriminacije jer se ne zasniva na zabranjenom osnovu, budući da odredbe Uredbe o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru HNK ne isključuju pravo poslodavca da poništi javni oglas;
- da procedura po raspisanom oglasu nije okončana tako da sud nije ni mogao cijiniti pravilnost i zakonitost djelimično provedene procedure u kojoj je izostala konačna odluka, pa je tako izostala i mogućnost da tužiteljica učini vjerovatnim da je različito tretirana po osnovu favorizovanja određenog kandidata;
- da poništenjem javnog oglasa nije samo tužiteljici uskraćeno pravo na zaposlenje jer nijedan prijavljeni kandidat to pravo nije ostvario;
- da činjenica da je tuženi u međuvremenu izmijenio svoj Pravilnik o radu dana 01.06.2020. godine i formirao radno mjesto „pomoćnik direktora za pravne poslove“ nije od uticaja, jer navedene radnje nisu u relevantnoj vezi sa raspisanim natječajem za radno mjesto na koje je tužiteljica konkurisala.

Osnovano tužiteljica prigovara u reviziji da je pobijana odluka zahvaćena povredom odredaba parničnog postupka iz člana 209. u vezi sa članom 8. ZPP koja je bila od uticaja na donošenje zakonite i pravilne odluke, jer je povreda načela slobodne ocjene dokaza u konkretnom slučaju koincidirala sa nepotpuno utvrđenim činjeničnim stanjem.

Zahtjev za utvrđenje diskriminacije tužiteljica je, u bitnom, zasnivala na slijedećim činjeničnim tvrdnjama:

- da je rukovodilac Službe općih i pravnih poslova tuženog sačinila tekst javnog oglasa od 30.12.2019. godine i predala ga na čitanje direktoru tuženog dana 25.12.2019. godine, nakon čega ju je direktor pozvao u njegovu kancelariju i naložio joj da iz teksta oglasa

---

² „Službeni glasnik BiH“ broj: 59/09 i 66/16

ukloni riječi „radno iskustvo stečeno nakon sticanja visoke stručne spreme“ i da taj dio oglasa zamijeni riječima „diplomirani pravnik sa jednom godinom radnog iskustva“;

- da se navedena izmjena javnog oglasa u pogledu radnog iskustva nije odnosila na sva radna mjesta koja su predmet oglasa, već isključivo na dva oglašena radna mjesta, uključujući i radno mjesto „referent za radne odnose“;
- da je rukovodilac navedene službe upozorila direktora tuženog da objavljeni tekst oglasa, u pogledu radnog iskustva, ne odgovara sadržaju akta o sistematizaciji radnih mjesta kod tuženog;
- da je direktor tuženog odmah nakon raspisivanja javnog oglasa dao nalog da se pripremi ugovor o radu na određeno vrijeme za favorizovanog kandidata J.K. i to upravo za radno mjesto „referent za radne odnose“, i to tako što je upravo tužiteljicu pozvao u svoju kancelariju i dao joj „ceduljicu“ koja je sadržavala navedeni nalog;
- da je rukovodilac gore navedene službe upozorila direktora tuženog da J.K. ne ispunjava uslove propisane općim aktima tuženog za to radno mjesto;
- da su svi kandidati, koji su podnijeli prijave za radno mjesto „referent za radne odnose“, na prozivku za usmeni dio intervjua čekali u hodniku, dok je kandidat J.K., zajedno sa direktorom tuženog, sjedio u susjednoj kancelariji i čekaao na prozivanje;
- da je kandidat J.K. u prijateljskim odnosima sa direktorom tuženog i njegovim sinom.
- da je kantonalni inspektor izvršio uvid u zapisnik Komisije za izbor kandidata za prijem u radni odnos i utvrdio da kandidat J.K. uz prijavu na javni oglas nije priložio dokaz o radnom iskustvu nakon sticanja visoke stručne spreme;
- da je tuženi protivno odredbama člana 12. stav 1. Uredbe o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u Hecegovačko-neretvanskom kantonu dozvolio kandidatu J.K. da učestvuje u izbornom procesu iako je njegova prijava bila nepotpuna.

Tokom prvostepenog postupka tužiteljica je izvela dokaze radi dokazivanja istinitosti navedenih činjeničnih tvrdnji, ali prvostepeni sud u svojoj presudi nije uopšte izveo zaključak o postojanju navedenih činjenica. Sud je dužan da u obrazloženju presude opiše pojedinačne ocjene dokaza, dovede svaki ocijenjeni dokaz u vezu sa drugim dokazima i izvede zaključak o dokazanosti određene činjenice. Prvostepena presuda sadrži opis sadržaja izvedenih dokaza, ali ne i zaključak o postojanju ili nepostojanju činjenica na kojima je tužiteljica zasnivala svoje tužbene zahtjeve. Drugostepeni sud nije otklonio navedenu nepravilnu primjenu odredbe člana 8. ZPP te ju je stoga i sam preuzeo.

Suprotno pravnom stavu sudova nižeg stepena, ovaj revizijski sud ocjenjuje da poništenje odluke o raspisivanju javnog oglasa, nakon što su nezadovoljni kandidati uložili prigovore protiv odluke o imenovanju kandidata i njegovom prijemu u radni odnos, može predstavljati diskriminatornu radnju poslodavca.

Osnovano tužiteljica u reviziji navodi da poništenje javnog oglasa u okolnostima predmetnog slučaja može predstavljati završni čin diskriminacije, pa je za sada neprihvatljiv pravni stav sudova nižeg stepena da odluka tuženog o poništenju javnog oglasa od 25.12.2019. godine ne može predstavljati diskriminatornu radnju te da izostankom konačne odluke o prijemu kandidata u radni odnos izostaje mogućnost da tužiteljica učini vjerovatnom postojanje diskriminacije.

Neprihvatljiv je i pravni zaključak drugostepenog suda da činjenica da je tuženi dana 01.06.2020. godine izmijenio svoj Pravilnik o radu i formirao radno mjesto „pomoćnik direktora za pravne poslove“ nije od uticaja za odlučivanje u ovoj pravnoj stvari jer

navedena radnja nije u relevantnoj vezi sa raspisanim oglasom za radno mjesto na koje je tužiteljica konkurisala. Navedena činjenica mora se razmatrati u okviru tvrdnji tužiteljice o favorizovanju kandidata J.K. od strane tuženog. Tužiteljica je imala sve tražene kvalifikacije za sporno radno mjesto, a to radno mjesto, kako to proizilazi iz sadržaja spisa, je ostalo neupražnjeno, dok je kandidat J.K. raspoređen na novoformirano radno mjesto na kome može steći nedostajuće radno iskustvo.

Kako je zbog nepravilne primjene odredbe člana 8. ZPP i pogrešnog pravnog stava o nemogućnosti postojanja diskriminacije za slučaj poništenja javnog oglasa ostalo nepotpuno utvrđeno činjenično stanje relevantno za pravilnu primjenu materijalnog prava, to je primjenom odredbe člana 249. stav 1. u vezi sa članom 250. stav 2. ZPP valjalo reviziju djelimično uvažiti i odlučiti kako je to bliže navedeno u stavu prvom izreke ove revizijske odluke.

U ponovnom postupku drugostepeni sud će na održanoj raspravi ponovo izvesti već izvedene dokaze i otkloniti povredu odredaba parničnog postupka iz člana 8. ZPP, te nakon toga donijeti novu i na zakonu zasnovanu odluku za koju će dati potpune i pravilne činjenične i pravne razloge, a prije svega zauzeti pravni stav da li se kronizam (favorizovanje po osnovu prijateljskih veza) može podvesti pod pojam „svake druge okolnosti“ iz člana 2. stav 1. ZZD BiH.

Ukidanje odluke o glavnoj stvari povlači za sobom i ukidanje odluke o troškovima parničnog postupka, o kojima će sud ponovo odlučiti uz glavnu stvar, imajući u vidu troškove ranijeg i novog postupka, kao i troškove po reviziji (član 397. stav 3. ZPP).

Pravilno su sudovi nižeg stepena primijenili materijalno pravo kada su odbili tužbeni zahtjev kojim je traženo da se naloži tuženom da sa tužiteljicom, kao najbolje rangiranim kandidatom, zaključi ugovor na neodređeno vrijeme za radno mjesto referent za radne odnose, za koju odluku su u obrazloženju svojih odluka sudovi dali pravilne i potpune razloge koje u svemu prihvata i ovaj revizijski sud, bez potrebe za njihovim ponavljanjem.

Stoga je primjenom odredbe člana 248. ZPP odlučeno kao u stavu drugom izreke ove revizijske odluke.

Predsjednik vijeća
Senad Mulabdić, s.r.